

Titel: Uddrag af Andragender m. v. tilstillede Landstingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Rettens Pleje m. m.

Citation: "Uddrag af Andragender m. v. tilstillede Landstingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Rettens Pleje m. m.", i *1913/1914: Betænkning (Landstinget)*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r26-shoot-chptrd1e13385.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: 1913/1914: Betænkning (Landstinget)

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Uddrag af Andragender m. v. tilstillede Landstingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Rettens Pleje m. m.

1. Andragende fra Sogneraadene for Helsinge-Valby, Ramløse-Annise, Vejby- Tibirke, Blidstrup og Græsted-Maarum Kommuner om, at der ved Omlægningen af Retskredsene maa blive taget Hensyn til Kronborg vestre Birk.

Til Støtte for Andragendet anføres navnlig, at Frederiksborg Amt rammes haardest ved den foreslaaede Nyordning, og at Afstanden fra Tingstedet for flere Sog- nes Vedkommende vil blive 3 à 4 Mil, hvilket — foruden at være til Ulempe for Befolkningen — vil vanskeliggøre Sogneraadenes, Sognefogdernes og Politibetjentenes Arbejde.

2. Andragende fra Sogneraadene for Thorup, Melby og Kregome-Vinderød Kommuner om Bevarelse af Retskredsen: Frederiksværk Købstad og Halsnæs Birk.

Andragendet motiveres med en Henvisning til Ulemperne for Beboerne ved, at Kommunerne henlægges til Frederikssund eller Helsinge.

3. Andragender fra Hørsholm, Birkerød, Bloustrød og Karlebo Sogneraad samt fra Grundejer foreninger, Haandværkerforeninger og Arbejderforeninger m. fl. i Hørs- holm og Birkerød om Bevarelse af Hørsholm Birk som selvstændig Jurisdiktion.

I Andragenderne henvises til, at medens nu saa godt som ingen af Jurisdik- tionens Beboere har længere Vej end ca. 8 km til Tingstedet, vil dettes Flytning til Helsingør „medføre en betydelig længere Vej for alle Beboerne, fra ca. 20 til ca. 30 km"; fremdeles: at Befolkningen ikke „i anden Anledning" har Ærinde i Helsingør, men enten søger til Hørsholm, hvor der findes Amtstuefilial, Sygehus, Apotek, Real- skole m. v., eller til København. Det fremhæves endvidere, at Nedlæggelsen af Bir- ket vil være til stor Skade for Næringslivet i Hørsholm, og at den stærke Befolk- ningstilvækst og stigende Bebyggelse i de senere Aar synes at tale for Jurisdiktionens Opretholdelse. Endelig peger man paa, at Birkekontorets Forretninger er tiltaget be- tydeligt, og at Hørsholm Ting- og Arresthus for kun 4 Aar siden maatte ombygges for at skaffe mere Plads til Kontor- og Arrestlokaler.

4. Andragende fra forskellige Sogneraad i Holsteinborg Birk om, at Birket saa vidt muligt maa blive bevaret som en selvstændig Retskreds.

Andragendet motiveres navnlig ved en Henvisning dels til de Ulemper, som vil følge med, at Hovedtingstedet flyttes til Skelskør, „i hvilket Tilfælde de fleste af Birkets Beboere faar dobbelt saa langt som nu til Hovedtingstedet og Hovedembeds- kontoret (og endnu større Ulempe vil det medføre for alle Birkets Beboere, hvis nævnte Tingsted og Kontor etableres i Korsør" — Afstanden bliver da 4—5 Gange

saa stor som nu), dels til Betydningen af, at Beboerne har „let Adgang til personlig Konference med Dommeren og til at indhente Oplysninger fra de i Birket førte Rets- protokoller, deriblandt navnlig Skøde- og Panteprotokollerne".

5. Andragende fra Skelskør Byraad og Sogneraadene i Vester Flakkebjerg Herred om, at Skelskør Købstad med Vester Flakkebjerg Herred og Holsteinborg Birk maa komme til at udgøre en selvstændig Retskreds.

Til Støtte for Andragendet, der bygger paa en Forudsætning om, at Hoved- tingstedet og Dommerens Hovedkontor i den foreslaaede nye Retskreds skal være i Korsør som Kredsen største Købstad, anføres for det første, at det i det hele taget vil blive meget ubekvem for Befolkningen i Skelskør Købstad, Vester Flakkebjerg Herred og Holsteinborg Birk, at Retskredsens Hovedtingsted bliver beliggende i Kor- sør, idet denne Købstad ligger i en Udkant af Retskredsen, og Jernbaneforbindelsen er meget uheldig. Særlig for Beboerne paa Øerne Agersø og Omø (over 800) „vil det blive meget bekosteligt og tidsspildende at foretage en Rejse til Korsør". Der- næst fremhæves Hensynet til Skelskør som Købstad: Naar Byen ophører at være Hovedsæde i en Retskreds, vil den miste Underrettsdommeren med Fuldmægtige og Kontorister; Sagførerne vil hovedsagelig bosætte sig i de Købstæder, hvor der findes Hovedtingsted og Hovedkontor for en Dommer; de næringsdrivende i Skelskør vil lide Tab ved, at Oplandets Beboere drages til en anden Købstad. Man henviser til, at Æbeltoft, Stubbekøbing og Stege vedblivende skal være Hovedsæde i en Retskreds, og bemærker, at medens disse Købstæder med tilhørende Landjurisdiktioner i 1911 havde henholdsvis 13,519,

12,833 og 14,535 Indbyggere, var der i den her foreslaaede Rets- kreds 15,729 (Korsør Købstad med tilhørende Land jurisdiktion vil ganske vist efter Folketællingen i 1911, naar en saadan Deling foretages, kun faa ca. 12,000 Ind- byggere). Endvidere anføres, at de nævnte Ulemper vel for en ikke ringe Del vil blive afhjulpet ved, at der oprettes Hjælpetingsteder og Hjælpekontorer i Skelskør og Rude, „men derved vil Ulemperne dog ingenlunde blive fuldt ud afhjulpet". Det vil „vanskeligt blive overkommeligt for Dommeren jævnlige at indfinde sig paa begge Hjælpetingsteder og Hjælpekontorer, saa meget mere som Jernbaneforbindelsen ikke er god". — Den ansøgte Deling formenes neppe at ville medføre nogen nævneværdig Udgiftsforøgelse for Staten, maaske 1 å 2,000 Kr. aarlig.

Sluttelig bemærker Andragerne, at dersom Andragendet fra Sogneraadene i Holsteinborg Birk (jfr. ovenfor under 3) maatte blive bevilget — hvad man ingen- lunde tilsigter at modarbejde —, ændrer de deres Andragende til en Ansøgning om, at Skelskør Købstad og Vester Flakkebjerg Herred (9112 Indbyggere) maa blive op- retholdt som en selvstændig Retskreds.

6. Andragender fra Præstø Byraad og samtlige Sogneraad i Vordingborg nor- dre Birk om, at Præstø Købstad og Vordingborg nordre Birk maa blive opretholdt som selvstændig Jurisdiktion.

De Grunde, der anføres til Støtte for Andragendet, er væsentlig følgende: at Afstanden til Hovedtingstedet (i Vordingborg) vil blive betydelig, for mange af Sog- nene meget lang — op til ca. 36—37 km —, hvortil kommer, at Jernbaneforbindelsen er ugunstig, at Præstø Købstad vil lide Tab ved, at flere store Skatteydere flytter fra Byen, og ved, at Omegnens Beboere søger til en anden By, samt at der vil blive paa- lagt Befolkningen særdeles betydelige Udgifter til Befordring m. v. — Ved Skrivelse fra Justitsministeriet til Præstø Byraad af 4. April d. A., hvoraf Afskrift ledsager Andragendet som Bilag, har Ministeriet meddelt Byraadet, at det er Tanken i Præstø „at oprette saavel et Bitingsted som et Afdelingskontor, ligesom en overordnet Politi- funktionær vil faa Bopæl dér, saaledes at ogsaa Notarialforretninger vil kunne udføres efter Henvendelse til denne", og at „Forholdene vil stille sig paa en ganske anden Maade end i Andragendet forudsat" (o: at „Ordnningen af Skifter, Ejendomshandler, Testamenter m. v. vil foregaa i Vordingborg i Stedet for i Præstø"). Det udtales i den Anledning i Andragendet fra samtlige Sogneraad i Vordingborg nordre Birk, at disse „paa ingen Maade kan anse de Hjælpeforanstaltninger, der ommeldes i Justits- ministeriets Skrivelse, for fyldestgørende."

7. Andragende fra Nysted Byraad om Bevarelse af Dommer- og Politimester- embedet i Nysted.

Byraadet motiveter sit Andragende med Hensynet til 1) de sandsynlige øko- nomiske Konsekvenser for Byen af Jurisdiktionsomlægningen (jfr. ovenfor under 4. og 5.), 2) Ulemperne for Befolkningen „ved tidsspildende og bekostelige Rejser". Videre bemærkes, at „Henvisningen til Hjælpetingsteder ikke forslaar, da man jo ikke kan vente, at Retten vil blive sat her mere end 1 Gang ugentlig", og Byraadet fremhæver, at Politimesteren, der skal bo i Sakskøbing „og derfra besørges foruden sin egen By: Musse Herred, Nysted Købstad og Nysted Birk, Rødby Købstad, Fuglse Herred, Maribo, Maribo Birk og Fejø Birk aldrig vil kunne erhverve sig den Lokal- og Personal- kundskab..... som en Politimester bør have for at kunne gøre Fyldest."

8. Andragender fra Rødby Byraad og Sogneraadene for Taagerup - Thorslunde, Thirsted-Skørringe- Vejleby, Nebbelunde-Sæddinge, Errindlev-Olstrup, Ringsebølle, Fuglse- Krønge og Holeby-Bursø Kommune:- om, at Rødby Købstad og Fuglse Herred maa blive bevaret som selvstændig Jurisdiktion.

Det hedder i Rødby Byraads Andragende, at den foreslaaede Jurisdiktions- forandring vil for Kommunens Beboere medføre Tidsspilde og Bekostninger. „Imid- lertid er det meget værre, at man ved at gøre et saadant Skridt undergraver Rødby Købstads Eksistens i økonomisk Henseende (jfr. ovenfor under 4 og 5) ved at flytte Fuglse Herreds Jurisdiktion fra Byen Gennemføres Jurisdiktionsforandringen, vil 7 af Herredets Sogne drages til Maribo i Kraft af deres Beliggenhed, og de 7 andre ... vil efterhaanden vænnes til at søge Maribo". Efter en Oversigt over Byens Historie, hvoraf fremgaar, at Rødby i den nyeste Tid har faaet „Gasværk, Vandværk, Elektricitetsværk, nye Gader, nye Skoler, Kloakanlæg, Sygehus, Havn og Havnebane, hvilket alt er sket med stor Bekostning og Stigning af Skatterne", slutter Andragendet med en Henvi- sning til, at „Stubbekøbing By og Herred skal bevares som Jurisdiktion".

9. Andragende fra Aakirkeby Byraad, Aaker og Pedersker Sogneraad om, at Hovedtingstedet for Bornholms østre Retskreds' Vedkommende maa blive henlagt til Aakirkeby.

Som Grund hertil anføres, at Aakirkeby allerede tidligere har været betragtet som et Centralpunkt i Kredsen, idet Folketingsvalget i Bornholms 2den Valgkreds altid er foretaget i denne By, og med den paabegyndte Aakirkeby—Østermarie—Gud- hjem Bane i Forbindelse med den bestaaende Bane Rønne—Neksø for Øje vil Byen fremtidig blive et Knudepunkt, hvortil Kredsens Beboere vil faa nemmere Adgang end til nogen anden af Retskredsens Købstæder.

Da Sogneraadene for Østerlars-Gudhjem og Østermarie Kommuner finder, del- er ringe Udsigt til, at Hovedtingstedet for Bornholms østre Retskreds kan bevares for Svaneke Købstad, hvortil Kommunernes Beboere har langt nærmere Vej og lettere Adgang end til Neksø, tiltræder de Andragendet.

10. Andragende fra Svaneke Byraad og Sogneraadene for Østerlars-Gudhjem, Østermarie og Ibsker Kommuner om, at Hovedtingstedet for den østbornholmske Juris- diktion, som foreslaaet, maa blive i Svaneke.

Andragendet, i hvis Indledning det forudsættes, at „der fra anden Side er sket Henvendelse til" Rigsdagen om, at ovennævnte Hovedtingsted henlægges til Neksø, be- grundes navnlig med, at „Svaneke ifølge Byens Beliggenhed er det naturlige Centrum for den østlige Jurisdiktions", hvilket formentlig ogsaa bekræftes derved, at ..f. Eks. Fiskeriregistreringen foretages af Svaneke Toldkammer for et Distrikt, hvis Grænser

i det væsentligste falder sammen med Grænserne for den foreslaaede østlige Juris- diktions, ligesom Svaneke afgiver Bopæl for Distriktsdyrlægen for Bornholms østlige Distrikt", og at „Tingstedets Flytning til Neksø vil forvolde en stor Del af Jurisdik- tionens Beboere betydelig forøget Ulempe og Besvær", medens der neppe med Føje „kan fremføres andre Grunde til Flytningen end Neksøs Overtal i Indbyggere", en Omstændighed, „der formentlig ikke bør tillægges afgørende Betydning i denne Henseende".

11. Andragende fra Ærøskøbing Byraad, Marstal Kommunalbestyrelse m. fl.

Nordskov, den 25. Maj 1914.

Ved nærværende fremsendes til den højtærede Formand for Landstingsudvalget angaaende Lovforslaget om Rettens Pleje en ved et i Gaar ved Ærøskøbing afholdt, talrigt besøgt Møde enstemmig vedtagen Resolution.

Jeg skal tillade mig at bemærke, at Eksempler paa Standsning af Skibsfarten, grundet paa Is, saaledes at Ærø har været uden Forbindelse med Omverdenen, er opgivet mig saaledes:

I 1881 ca. 3 Maaneder fra midt i Januar til midt i April. I 1888 - 3 — - Begyndelsen af Februar til ca. 1. Maj. I 1891 - 1½ — - 12. Marts til 24. April. I 1893 over 2 — - 2. Januar til 10. Marts. I 1895 - 3 -- - 1. Januar til 3. April.

Jeg undlader derfor ikke indstændigt at henstille, at der tages Hensyn til Ærøboernes Ønske, da jeg anser det for saa rimeligt og retfærdigt, at Øen baade af historiske og geografiske Grunde bevares som en selvstændig Retskreds, der i øvrigt heller ikke bliver mindre, eller væsentlig mindre, i Indbyggertal end flere af de som selvstændige bevarede Kredse.

Svendborg Amsraad har, som det formentlig vil være bekendt, udtalt sin fulde og absolutte Sympati med Tanken, og jeg erfarer i Dag, at Svendborg Byraad har drøftet Spørgsmaalet, at dets Opfattelse, skønt det maa anses for at være inter- esseret i, at Ærø underlægges Svendborg, ganske falder sammen med Amsraadets, og at det vilde have tilkendegivet denne, om det var blevet adspurgt om sin Stilling til Sagen.

Ærbødigst

Fr. Sporon-Fiedler,

Folketingsmand for Svendborg Amts 7de Valgkreds.

Til Hs. Ekscellence Gehejmekonferensraad, Dr. jur. Qoos, St. K., Dbm. p. p.

Til Regering og Rigsdag.

Underbilag.

Ærøboere, samlede fra alle Egne af Øen efter Indbydelse af og med Re- præsentation fra:

Ærøskøbing Byraad, Marstal Kommunalbestyrelse, Marstal Landsogns Sogneraad, Rise Sogneraad, Tranderup Sogneraad, Bregninge Sogneraad, Søby Sogneraad, Den konservative Vælgerforening for Ærø, Ærø Venstreforening, Marstal radikale Vælgerforening.

Udvalgenes Betænkninger m. m. 188

Ærøskøbing Handelsforening, Ærøskøbing Haandværkerforening, Ærøskøbing Industriforening, Ærøskøbing Skipperforening, Ærøskøbing Sømandsforening, Marstal Skipperforening, Marstal Fiskeriforening, Marstal Handelsforening, Marstal Haandværker og Industriforening, Søassuranceforeningen „Ærø", Søassuranceforeningen „Neptun", Ærø Landboforening,

udtaler enstemmigt Ønsket om, at Ærøs flere Aarhundreder gamle Retskreds ogsaa fremtidig maa bevares selvstændig.

Ærøskøbing, den 24. Maj 1914.

Paa Forsamlingens Vegne Iver Krabbe.

12. Andragende fra Odense Byraad om principalt: at Lunde-Skam Herreder med Roepstorff Birk og Bjerge-Aasum Herreder opretholdes som to selvstændige Rets- kredse*), eventuelt med fælles Politimester, subsidiært: at der af de Sogne i begge Jurisdiktioner, der ligger nærmest ved Odense og staar i bekvem Forbindelse med Byen, oprettes en selvstændig ny Retskreds med Hovedtingsted i Odense. „Denne Retskreds kunde i hvert Fald bestaa af Sognene: Norup, Skeby, Otterup, Hjadstrup, Lunde, Lumby og Allesø, alle i Lunde Herred, samt Nørre Søby, Nørre Lyndelse, Sønder Næraa, Højby, Fraugde, Allerup, Davinde og Seden, alle under Bjerge-Aasum Herreder, samt eventuelt Aasum under Odense Herred."

Mod den foreslaaede Ordning: at Lunde-Skam Herreder og Roepstorff Birk henlægges under Bogense Købstads og Skovby Herreds Retskreds (Hovedtingsted: Bogense) samt at største Delen af Bjerge-Aasum Herreder slaas sammen med Kerte- minde Købstads og Hindsholm Herreds Jurisdiktion (Hovedtingsted: Kerteminde), hen- vises 1) til, at den bestaaende Ordning har ca. fire Menneskealdres Hævd, 2) til, at den foreslaaede Nyordning „for mange Landboere vil medføre Ulejlighed, Tidsspilde og Bekostning", 3) til, at den „vil faa en meget skæbnsvanger Betydning for Odense Bys næringsdrivende Forretningsmænd og for Byens Sagførerstand." „For en Del vil der vel kunne bødes herpaa ved Oprettelse af Bitingsteder og Hjælpekontorer i Odense", men paa disse bør der da findes Afskrifter af Panteregistre samt forskellige Hjælpeprotokoller, hvilket — foruden at denne Ordning vil blive bekostelig — vil nød- vendiggøre betydelig Korrespondance „og uafbrudte Konferencer med Hovedkontoret". „I Virkeligheden vil Oprettelsen af Hjælpekontorer være ensbetydende med Op- rettelsen af Dobbeltkontorer, men er det Tilfældet, synes dog alt at tale for, at Ho- vedkontorerne forbliver i Odense".

13. Andragende fra Bogense Byraad, indeholdende Protest mod, at Tingstedet flyttes til Odense.

En saadan Flytning, for hvilken man „fra anden Side gør sig store Anstren- gelser", formenes at blive „fuldstændig ødelæggende for Byen", der kun har faa Ud- viklingsmuligheder. Adgangen til Bogense er for den foreslaaede Jurisdiktions Be-

*) Borgmesteren for Odense udtalte ved Modtagelsen af Udvalgets Formand, at den principale Be gæring rettest burde ændres derhen, at de angivne Herreder opretholdtes som 1 Retskreds.

boere lige saa let som til Odense. Skulde Jurisdiktionen ved, at de Odense nærmest liggende Sogne blev fraskaaret, blive temmelig lille, kunde Brenderup og Fjeldsted- Havndrup Sogne henlægges under Bogense.

Andragendet slutter med at paapege det ønskelige i, at Politimesteren faar Sæde i Bogense.

14. Andragende fra Kerteminde Byraad om, at Forslaget om Henlæggelse af Bjerge-Aasum Herreders Jurisdiktion med Undtagelse af 4 Sogne til den nuværende Jurisdiktion: Kerteminde Købstad og Hindsholm Herred maa blive opretholdt.

Andragendet, hvis Fremkomst skyldes den Omstændighed, at „det er Kerte- minde Byraad bekendt, at der fra Odense Byraads — og mulig ogsaa fra anden — Side rettes Bestræbelser for paa dette Punkt at faa Forslaget ændret, saaledes at de for Tiden i Odense værende Jurisdiktioner bibeholdes i deres nuværende Udstræk- ning", motiveres navnlig ved, at det for Kerteminde „vil have den allerstørste Betyd- ning, om en noget større Del af Omegnen, endog blot i enkelte Henseender, kunde blive henlagt dertil, saa meget mere som flere af de" paagældende „Sogne hører til Byens naturlige Opland" (Kølstrup, Rynkeby og Munkebo Sogne). En Ordning, hvor- efter Jurisdiktionen i Kerteminde ganske nedlagdes, vilde være „til Skade for Byen og virke hemmende for dens Trivsel".

15. Andragende fra et Udvalg af Beboere i Ringe og fra Sogneraadene for Aarslev, Sønder Højrup, Søllinge- Hellerup, Ryslinge, Herringe, Espe, Vantinge, Gestelev, Heden, Hillerslev og Ringe Kommuner om, at der maa blive oprettet et Tingsted i Ringe.

Til Støtte for Andragendet fremhæves „Byens centrale Beliggenhed, Størrelse og stadige Udvikling og den gode Forbindelse, Byen har med Omegnen", hvorfor „mange Tusinde af Omegnens Beboere" — hvis Andragendet imødekommes — vil faa „en bekvemmere Adgang til deres Tingsted, hvortil mange endog har mellem 4 og 5 Mil, medens Vejlængden" efter den i Andragendet forudsatte Ordning „selv for de fjernestboende højst vil blive 1½ Mil". Hertil kommer, at der i Ringe By „foruden Sygehus, Apotek, Bank m. m. findes de Købmænd, Læger m. fl., som en stor Del af Sognenes Beboere søger". Endelig vil man finde det „saare naturligt, at Retskredsens Dommer og Politimester bor i selve den Jurisdiktion og blandt den Befolkning, hvis Embedsmand han er, i Stedet for som nu, at Embedsmanden bor udenfor sin Juris- diktion i en eller anden Købstad".

Andragendet ledsages bl. a. af et illustreret Udkast til den foreslaaede nye Jurisdiktion.

16. Andragende fra Sogneraadene for Holsted, Føvling, Brørup, Folding, Malt, Lindknud, Aastrup, Vejrup og Gjørding Kommuner om, at Herredskontoret (Grjørding- Malt Herreder) maa forblive i Holsted.

Til Støtte for Andragendet anføres blot følgende: „Vi vilde betragte det som en stor Ulempe for Befolkningen i Kommunerne, om det (o: Herredskontoret) flyttes til Vejen eller Ribe“.

17. Andragende fra Sogneraadsmænd og Sognefogder i Bjerre Herred om, at det nuværende Tingsted i Bjerre maa blive opretholdt, at ligeledes det med stor Bekostning i de senere Aar udvidede Arresthus maa blive bevaret, samt at der paa

Bjerre Herredskontor maa blive ansat en Fuldmægtig, som faar Bemyndigelse til i størst mulig Udstrækning at betjene Befolkningen.

Det er en Forudsætning for Andragendet, der blot motiveres med en Henvisning til „de Ulemper, der vil blive Befolkningen paaført ved den betydelig større Udstrækning af Rets- og Politikredse“, at Sædet for Dommeren for Bjerre og Hatting Herreder samt for Politimesteren for de nævnte Herreder og Horsens Købstad bliver Horsens.

18. Andragende fra Silkeborg Byraad om, at Hids Herred, som foreslaaet maa blive forenet med Silkeborg Købstad og Birk til en Jurisdiktion.

Byraadet anfører til Støtte for Andragendet, hvis Fremkomst skyldes den Omstændighed, at man har erfaret, „at der gøres Anstregelser for at hidføre en Forandring i den af Folketinget vedtagne Jurisdiktionsinddeling, ogsaa for saa vidt denne Inddeling vedrører Silkeborg“ — at „Silkeborg Købstad kan, om det findes rigtigt, roligt se paa, at Lysgaard og en Del af Houlbjerg Herreder udgaar af den til Silkeborg henlagte Jurisdiktion, men derimod vil det være en stor Skuffelse for Købstaden og ikke mindre for Hids Herreds Sognekommuner, om dette Herred ikke faar Silkeborg til Tingsted“. — Med Andragendet følger bl. a. Afskrift af Andragende til Justitsministeriet fra Silkeborg Byraad og samtlige Sogneraad i Hids Herred af 12. November 1909, i hvilket Bestræbelserne for at bidføre „en Sammendragning af Hids Herred med Silkeborg Købstad og Birk til et i retslig Henseende samlet Hele“ navnlig motiveres ved: at „Sognene Funder, Balle og Gødvad ... ligger umiddelbart ved Silkeborg Købstad“, at der for Sognene Kragelund og Engesvang er bekvem Baneforbindelse med Silkeborg, at de øvrige Sogne i Herredet „ligge alle saa nær ved Silkeborg og ved saa gode Færdselsveje, at de vil have overordentlig stor Fordel af at blive knyttede til denne By“, at Hids Herred er Silkeborgs naturlige Opland, og at „en Forandring ikke vil kunne blive videre følelig for de næringsdrivende i Kjellerup, eftersom denne By ikke er og neppe nogen Sinde vil blive et Sted, hvor Hids Herreds Beboere søge til for at gøre deres Handelsforretninger“.

19. Andragende fra Silkeborg Byraad.

I Anledning af Meddelelser, som i indeværende Aars Begyndelse fremkom i de her i Købstaden udkommende Dagblade, om paatænkt Forelæggelse for Rigsdagen af nyt Forslag til en Retsreform blev der af samtlige Sogneraad i Hids Herred underskrevet Andragende til Justitsministeriet af Indhold som vedlagte Genpart.

Andragendet, der var afgivet til Byraadet til Videresendelse, blev dog ikke indsendt til Ministeriet den Gang, idet Indholdet af Retsreformforslaget blev bekendt, og da dette med Hensyn til Jurisdiktionsforholdenes Ordning fuldt ud tilfredsstillende Beboerne i Hids Herred, fandt paagældende Udvalg, at Indsendelsen var overflødig.

Efter hvad senere er passeret, er der imidlertid fremsat Ønske om Indsendelsen, hvorfor denne nu har fundet Sted. Andragendet, der viser, at de Ønsker, som i 1909 næredes af Hids Herreds Beboere, fremdeles er til Stede, tiltrædes af Byraadet.

Underbilag.

Genpart.

Til Justitsministeriet.

Efter Meddelelser i forskellige Blade skal det kongelige Ministerium have under Udarbejdelse et Forslag til en Retsreform, med hvilket Forslag der menes at være forbundet Forslag til forskellige Jurisdiktionsforandringer.

Vi underskrevne Sogneraad for Kommuner i Hids Herred finder os ved disse Pressemeddelelser, hvis Rigtighed vi ikke har Grund til at betvivle, foranledigede til at bede Ministeriet skænke Sagen om Hids Herreds Jurisdiktionsforhold fornyet Opmærksomhed.

Vi tillader os at henvise til vort Andragende af 12. November 1909 og deri indeholdte udførlige Begrundelse af vort Ønske om, at Herredets Tingsted forlægges fra Kallerup til Silkeborg, endvidere til Ministeriets Udtalelse i Skrivelse af 9. November 1910 om, at det er sindet at fremme Sagen for 5 å 6 Sognes Vedkommende, og endelig til den Erkendelse af Ønskets Berettigelse, som ligger i, at de to Retsbetjentembeder i Silkeborg og Kallerup den 25. September 1911 er opslaaede saaledes, at de paagældende Retsbetjente skal taale de Forandringer i Embedernes Forhold, som maatte følge af Forandringer af

Jurisdiktionernes Grænser.

Paa Anledning af fornævnte Andragende blev der som bekendt ført omfattende Forhandlinger og tilvejebragt et betydeligt Materiale til Brug for Ministeriet ved Sagens endelige Afgørelse.

Serup-Lemming Sogneraad, den 12. Januar 1914.

P. S. V. Niels Jensen, Formand.

Gødvad-Balle Sogneraad, den 9. Januar 1914.

P. S. V. H. Skou, Formand.

Kragelund-Funder-Engesvang Sogneraad, den 10. Januar 1914.

P. S. V. J. Jensen, Formand.

Svostrup Sogneraad, den 12. Januar 1914.

P. S. V. S. D. Kristensen.

Sejling-Sinding Sogneraad, den 21. Januar 1914.

P. S. V. J. Sehested.

Genpartens Rigtighed bekræftes.

Silkeborg Borgmesterkontor, den 13. Maj 1911.

Heide-Jørgensen.

20. Sogneraadet for Svostrup Sogn i Hids Herred beder Udvalget foranledige, at Svostrup Sogn fremtidig faar Tingsted i Silkeborg, og det, hvad enten det hele Hids Herred eller kun Dele deraf henlægges til den Jurisdiktion, som faar sit Tingsted i denne By.

Der er om Sagen afholdt Møde af Sognets Beboere, og Deltagerne i dette Møde vedtog med alle Stemmer mod een, at man skulde søge Tingstedet henlagt til Silkeborg, hvortil Afstanden kun er 1 Mil, medens Afstanden til Kellerup er 2 1/2 Mil, ligesom Vejforholdene til Silkeborg er lang bedre end til Kellerup.

21. Andragender fra Viborg Amts Sogneraadsforening og fra Hørup Sogneraad om Bevarelse af Lysgaard m. fl. Herreders Jurisdiktion med Herredskontor i Kellerup.

Medens førstnævnte Andragende blot ganske kort henviser til de i økonomisk Henseende sandsynligvis uheldige Følger for Kellerup af Jurisdiktionsomlægningen og til den ubekvemme Beliggenhed af Tingstedet i Silkeborg, udvikles det i Andragendet fra Hørup Sogneraad nærmere, hvorledes „Herredskontoret er det stærke Baand, der binder Egnen til Byen". Den foreslaaede Ordning vil — hedder det videre — „volde største Parten af Herredet, i alt Fald hele Lysgaard og de tillagte Sogne af Houbjerg Herred, betydeligt Besvær, idet Afstanden for de fjernest boende vil vokse til ca. 5 Mil — en Afstand, der vil medføre, at en B ejse til Herredskontoret neppe vil kunne foretages paa en Dag". Kontoret i Kellerup er derimod „Midtpunkt for en velformet Jurisdiktion med et Indbyggerantal af ca. 25,000", og foruden, at der findes „en stor, tidssvarende og kostbar Dommerbolig", har „Viborg Amt for ca. 3 Aar siden bygget et nyt Ting- og Arresthus, hvis Størrelse og Udstyr er beregnet for den Kreds af Sogne, der for Tiden hører under Retskredsen". Sluttelig anføres, at man, „hvis det blev gjort gældende, at de sydligste 4 Sogne, hvis Interesser kan siges at være knyttede til Silkeborg, burde indlemmes i Silkeborg Birk", vil være tilbøjelig til en Deling af Hids Herred, saaledes at Dommerembederne i Silkeborg og Kellerup i Folketal blev lige store". — Andragendet ledsages af en Skrivelse fra Viborg Stiftamt af 20. April d. A., hvori udtales Tilslutning til „Sogneraadets Udtalelse om, at en saadan Jurisdiktionsforandring og Herredskontorets Bortflytning fra Kellerup i højeste Grad vil være til Skade for Kellerup By", ligesom Ulemperne for en meget stor Del af Herredets Befolkning ved en alt for lang Vej til Herredskontoret, naar dette flyttes til Silkeborg, fremhæves.

22. Andragende fra Mariager Byraad. Se Erklæringer fra Byraadene Nr. 21.

23. Andragende fra Vester Brønderslev Sogneraad, Vester Brønderslev og Omegns Landboforening, Brønderslev og Omegns samvirkende Husmandsforeninger, Haandværkerformingen og Handelsforening en i Vester Brønderslev om Oprettelse af en Retskreds med Herredskontor i Brønderslev.

I Andragendet udtales en Beklagelse over, „at der ikke endnu .. er taget Hensyn til den Befolkning, som bor i Midtvevdsyssel, men at den stadig henvises til at betjenes fra Pladser, som i de fleste Maader staar meget fjernt fra Befolkningen, idet denne benytter Brønderslev som Handelsplads". Der peges desuden paa

Byens stærke økonomiske Udvikling. Til den nye Retskreds tænkes særlig henlagt foruden Brønderslev „den sydlige Del af Børglum Herred, den nordlige Del af Hvetbo Herred samt Helium, Hallund og Hellevad-Ørum Sogne i Dronninglund Herred. Af den nordlige

Del af Børglum Herred kunde man tænke sig Taars eventuelt Hæstrup henlagt under Hjørring". — Som Bilag til Andragendet følger Genpart af et Andragende af November 1909 til Justitsministeriet fra Sogneraadene for V. Brønderslev, Vrensted-Thise, Tolstrup-Stenum, Ø. Brønderslev-Hallund, Jerslev og Serritslev Kommuner, i hvilket Andragende udtales Ønsket om, at Børglum Herredskontor maa blive flyttet fra Hjørring til Brønderslev; fremdeles Ministeriets Svar herpaa, samt endelig et Andragende af November 1885 til Justitsministeriet fra de nysnævnte Sogneraad og Sogneraadet for Vraa-Emb Kommune, ligeledes gaaende ud paa en Flytning af Børglum Herredskontor fra Hjørring til V. Brønderslev.